

آسیب‌شناسی

کلید آموزش

باز هم می‌گویم که باید شرایط را برای ماندن آنها فراهم نماییم. اخیراً تحقیقی صورت گرفته که نشان می‌دهد از هر هزار نفر تنها اگر ۳ نفر مهارت‌هایی را که آموزش دیده‌اند به مرحله اجرا دریاورند، هزینه سرانه آن هزار نفر جبران می‌شود. در زمینه تحصیلکردگان هم احساس می‌کنم تا حدودی مثل هندوستان عمل می‌کنیم. آنها هم در یک پروسه زمانی طولانی، مدرک‌گرایی کردند، اما پس از ۵ تا ۶ سال نتیجه آن را دیدند. البته باید فرهنگ پذیرش دانشجو را در دوران متوسطه و حتی راهنمایی عوض کنیم و به دانش آموزان یاد دهیم که صرف انتخاب رشته‌های آموزشی فانتزی، مناسب نخواهد بود، بلکه نیاز داریم تا جوانان ما رشته‌هایی را برگزینند که جامعه به آن نیاز دارد.

مصاحبه اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران» با آقای بابک هاشم‌پور، رییس انجمن صنفی دفاتر شغلی و کاربایی‌های بین‌المللی ایران

اقتصاد ایران: چه راهکاری را می‌توان برگزید تا همزمان هم مشکلات تولیدی و هم مسایل بهره‌وری نیروی کار کشور مرتفع گردند؟

با آموزش و در نتیجه ارتقای بهره‌وری نیروی کار، مشکلات تولیدی کشور هم حل می‌شوند. در کشور ما متأسفانه به دلیل عدم آشنایی نیروی کار با فواید

و محاسن بهره‌وری، بسیاری از افشار جامعه نگاهی منفی به بهره‌وری دارند. به عنوان مثال، در برخی موارد که به جهت بازرسی به بازارهای شهرستان مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم که حتی کارفرمایان هنوز حساب‌های خود را دستی تهیه کرده و از تکنولوژی بهره‌ای نمی‌برند که به

اقتصاد ایران: ارزیابی جنابعالی از مشکلات نیروی کار کشور چیست و چه راهکاری برای آن پیشنهاد می‌نمایید؟

به اعتقاد من، مهمترین مشکل فعلی نیروی کار کشور، مسأله آموزش است. ما نیازمند یک سری آموزش در بستر فرهنگ هستیم که متأسفانه نسبت به آن بی‌توجهی صورت گرفته و مهجور مانده است. در بسیاری از موارد، هنگامی که نیروی کار برای دریافت شغل به کارفرما مراجعه می‌کند، به دلیل عدم آموزش‌های شغلی، در بیشتر مواقع با کارفرمای خود مشکل پیدا می‌کند و قادر به انجام خواست کارفرما نخواهد بود. البته باید اذعان داشت که مؤسسه کار و امور اجتماعی، تلاش‌های فراوانی در این زمینه کرده که البته لزوم توجه به آن توسط سایر نهادها هم ضروری است. اما برای حل این معضل باید به بخش خصوصی توجه بیشتری داشته باشیم و آن را به معنای واقعی کلمه ارج نهیم. واگذاری آموزش به بخش خصوصی یکی از راه‌های حل این مشکل خواهد بود. همچنین بنگاه‌ها و کارفرمایان می‌توانند با وام‌هایی که از دولت دریافت می‌کنند - تحت عناوینی چون مهر امام رضا (ع) - قسمتی از منابع این تسهیلات را به آموزش نیروی کار اختصاص دهند که مطمئن باشید در بلندمدت نتایج مثبت آن را خواهیم دید.

اقتصاد ایران: ارزیابی جنابعالی از قانون کار و به دنبال آن مشکلات به وجود آمده در راستای خصوصی‌سازی‌های صورت گرفته کشور چیست؟

در قانون کار کشور ما منافع کارفرما کمتر دیده شده و اصولاً هر جا که منافع کارفرما در آن کمتر دیده شود، کمتر به آن مراجعه می‌کند و یا سعی می‌کند که راه‌های گریز آن را پیدا کند تا به اصطلاح "آن را دور بزند." همچنین به دلیل عدم آشنایی کارفرما با قوانین کار و مشکلاتی که در مراجع حل اختلاف پیش می‌آید - و همواره کارفرما را محکوم می‌دانند - کارفرما در انتخاب نیروی کار محتاطانه‌تر عمل می‌کند که این مسأله بر سرعت اشتغال تأثیرات منفی می‌گذارد و برای نیروی کار مفید نخواهد بود. امیدواریم با بررسی بیشتر در این حوزه مشکلات نیروی کار و کارفرما توأمان حل شود.

اصطلاح گفته می‌شود آنها Technophobia یا همان "ترس از تکنولوژی" دارند.

اقتصاد ایران: تحلیل شما از مشکل فرار مغزها و همچنین بیکاران تحصیلکرده چیست؟

اجازه دهید تا با طرح یک سؤال به پرسش شما پاسخ دهم. شما بفرمایید چرا نیروهای نخبه دیگر کشورها به کشور ما نمی‌آیند؟ به طور حتم شما هم جواب این سؤال را می‌دانید، چون ما شرایط و بستر پذیرش را فراهم نکرده‌ایم. اما من اعتقاد دارم باید به قسمت پر لیوان نگاه کرد، یعنی تا زمانی که رشد این مسأله زیاد نباشد، مهاجرت نیروی متفکر و نخبه امر نامناسبی قلمداد نمی‌شود. فرض کنید که ما ۱۰۰ مهندس الکترونیک لازم داریم، ولی ۴۰۰ نفر را آموزش داده‌ایم. در این صورت اگر آنها بیکار بمانند مسلماً بدتر خواهد بود. در بسیاری مواقع، خروج این دسته، تنها خروج فیزیکی بوده و منابع و درآمدهای خود را به حساب‌های ایرانی واریز می‌کنند که امری مناسب قلمداد می‌شود. اما

اقتصاد ایران: با توجه به وضعیت کنونی جامعه، ارزیابی جنابعالی از سطح دستمزد نیروی کار کشور چیست؟

مسلماً هیچ تناسبی میان تورم موجود در جامعه - که از مهمترین عوامل تعیین‌کننده قدرت خرید نیروی کار به حساب می‌آید - و دریافتی‌های نیروی کار وجود ندارد. اما لازم است به یک نکته اشاره کنم که متأسفانه با ورود کالاهای ارزان قیمت چینی، مصرف‌کننده به دلایل محدودیت بودجه به سمت خرید آنها سوق پیدا می‌کند. نتیجه این مقوله هم به تشدید مشکلات تولیدکننده می‌انجامد که در نتیجه، نیروی کار هم از آن مصون نخواهد ماند. بدون شک اگر به مشکلات رکود تورمی کشور رسیدگی کنیم، مشکلات نیروی کار هم مرتفع خواهند شد.

اقتصاد ایران: متشکریم. ■